

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 8. června 2009 č. 725

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 831)

Vláda na jednání své schůze dne 8. června 2009 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 831), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas** z dále uvedených důvodů.

Vláda konstatuje, že záměr zajistit zákonnou kompenzaci rizik nehody a snížené atraktivity života pro obce, které leží v havarijních zónách jaderných elektráren, sice představuje snahu pomoci rozpočtům těchto obcí, ale se způsobem legislativního zpracování návrhu jsou spojeny zásadní věcné i legislativní nedostatky.

1. K věcným nedostatkům patří to, že:

- předložený návrh zákona předpokládá nově vyplácet příspěvek obcím nacházejícím se v zóně havarijního plánování. Vláda konstatuje, že jaderný účet je naplňován prostředky získanými od původců radioaktivních odpadů, určenými k financování činností spojených s nakládáním s radioaktivními odpady a s jejich ukládáním, k nimž patří zejména výstavba a provoz úložišť, včetně hlubinného ložiska; výše odvodů na jaderný účet je spočítána tak, aby z nashromážděných prostředků mohlo být, kromě zajištění stávajícího provozu úložišť nízké a středně aktivních odpadů, vyhledáno, vybudováno, provozováno a následně uzavřeno hlubinné úložiště vysoce radioaktivních odpadů, a to i v době, kdy již stávající původci tohoto odpadu nemusí být ekonomicky činní. Při odčerpání prostředků z jaderného účtu v navrhovaném rozsahu lze oprávněně předpokládat, že prostředky tohoto účtu budou chybět a musely by být následně nahrazeny státem. Bylo by pak nutno přehodnotit a navrhnout zvýšení odvodů všem původcům radioaktivních odpadů; toto zvýšení odvodů by mělo nutně dopad na konečné ceny elektrické energie (podnik ČEZ, a.s., platí odvody na jaderný účet z vyrobené elektrické energie v jaderných elektrárnách) a na státní rozpočet na jeho příjmové i výdajové straně,

- rizika obcí v zóně havarijního plánování jsou pro případ jaderné havárie řešena ustanoveními § 32 až § 38 atomového zákona, která upravují odpovědnost provozovatelů jaderných zařízení za jaderné škody, a z tohoto důvodu je odůvodnění finančních příspěvků obcím v zóně havarijního plánování bezpředmětné,

- podle stávajícího § 4 nařízení vlády č. 416/2002 Sb., který je však v návrhu navrženo zrušit, může obec, na jejímž území se nachází úložiště radioaktivních odpadů, požádat o finanční příspěvek a v žádosti musí uvést, na jaké prospěšné činnosti tento příspěvek použije; navrhovaná novela od této povinnosti bezdůvodně upouští,

- v případě schválení navrhované změny atomového zákona, spočívající v poskytování příspěvku obcím v zóně havarijního plánování, lze očekávat další tlaky na poskytování dalších finančních prostředků ze státního rozpočtu i pro obce umístěné v zónách havarijního plánování chemických a dalších provozů.

2. K legislativním nedostatkům především patří to, že navržený způsob výpočtu výše příspěvku obcím ležícím v zóně havarijního plánování umožňuje dvojitý výklad zákona, a to

a) buď že všechny obce, jejichž katastrální území leží v zóně havarijního plánování, obdrží příspěvek podle stanovených zón havarijního plánování (u jaderné elektrárny Dukovany by šlo o zóny 0 až 5, 5 až 10 a 10 až 20 km a u jaderné elektrárny Temelín o zóny 0 až 5 a 5 až 13 km),

b) anebo, že všechny obce, jejichž katastrální území leží v zóně havarijního plánování do dané vzdálenosti, dostanou příslušný příspěvek podle navržené úpravy kumulativně, neboť nejsou stanoveny počátky zón. To by například znamenalo, že obci ležící 12 km od jaderné elektrárny Dukovany by náležel příspěvek 7,7 haléře za 1 m² území obce a nikoliv 5 haléřů, jak byl zřejmě záměr předloženého návrhu zákona. Důsledkem by byla ještě větší finanční zátěž státního jaderného účtu, než se v předloženém návrhu zákona předpokládá.